Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu "Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumam par Kopienas līdzdalību kopīgā Baltijas jūras pētniecības un attīstības programmā (*BONUS-169*), ko īsteno vairākas dalībvalstis"

COM(2009) 610 galīgā redakcija – 2009/0169 (COD)

(2011/C 18/20)

Galvenais ziņotājs: ***RETUREAU* kgs**

Padome saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 169. pantu un 172. panta 2. punktu 2009. gada 12. novembrī nolēma konsultēties ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par tematu

*"Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumam par Kopienas līdzdalību kopīgā Baltijas jūras pētniecības un attīstības programmā (*BONUS-169*), ko īsteno vairākas dalībvalstis"*

COM(2009) 610 galīgā redakcija – 2009/0169 (COD).

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas Birojs 2009. gada 15. decembrī uzdeva Vienotā tirgus, ražošanas un patēriņa specializētajai nodaļai izstrādāt atzinumu par šo tematu.

Ņemot vērā jautājuma steidzamību, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja saskaņā ar Reglamenta 57. pantu 462. plenārajā sesijā 2010. gada 28. un 29. aprīlī (29. aprīļa sēdē) iecēla *Retureau* kgu par galveno ziņotāju un ar 140 balsīm par, 4 pret un 3 atturoties, pieņēma šo atzinumu.

1. **Secinājumi un ieteikumi**

1.1. Ar Baltijas jūru saistīti būtiski problēmjautājumi: to skar klimata pārmaiņas un cilvēku darbības radītais piesārņojums, un vienlaikus Baltijas jūras reģions, ņemot vērā tajā nodarbināto skaitu, ir saimnieciskās un sociālās darbības stratēģiska zona. Baltijas jūras aizsardzība ir svarīga gan pašreizējai, gan turpmākajām paaudzēm, un tās pārvaldība jāīsteno saskaņoti visām Baltijas jūras piekrastes valstīm un to iedzīvotājiem.

1.2. Taču priekšlikumā nav minēts, vai valstu un Eiropas sociālie partneri, kas pārstāv attiecīgās nozares, tiks iesaistīti dalībnieku konsultāciju procedūrās, ko rīkos *Bonus* konsorcijs. Komiteja stingri prasa, lai tas tiktu skaidri apstiprināts.

1.3. Konsultāciju platformu un Nozaru pētniecības foruma pārvaldības sistēmā jāiekļauj pilsoniskās sabiedrības dalībnieki, tostarp attiecīgie Eiropas un dalībvalstu sociālie partneri. *BONUS-169* programmas pētniecības un izstrādes projektos iesaistītajiem sociālo zinātņu pētniekiem jāveic pētījumi, ievērojot programmā iekļauto nozaru nodarbinātības un prasmju pārvaldības procesos iesaistīto dalībnieku loģiku.

1.4. Ilgtspējīgas ietekmes novērtējumi (IIN) varētu būt noderīgs un efektīvs atbalsta instruments lēmumam par tādu *BONUS-169* programmas ietvaros paredzēto pētniecības un izstrādes projektu atlasi un īstenošanu, kuros ņemtas vērā ilgtspējīgas attīstības trīs dimensijas, iesaistot pietiekami plašu pilsoniskās sabiedrības dalībnieku skaitu atbilstīgi uzdevumiem, kas saistīti ar šīm trim dimensijām.

1.5. Taču jāatzīmē, ka *BONUS-169* programmas ietvaros veiktajā ietekmes novērtējumā vērojami trūkumi, piemēram, nav pietiekami ņemta vērā sociālā un nodarbinātības dimensija, jo vairāk tādēļ, ka pilsoniskās sabiedrības dalībnieki (jo īpaši — arodbiedrību organizācijas un Eiropas sociālie partneri) nepiedalījās programmas izstrādē.

1.6. Pilsoniskās sabiedrības dalībnieku iesaisti var nodrošināt vismaz divos veidos:

a) uzlabot informācijas izplatīšanu, apkopošanu un *BONUS-169* programmā iesaistīto valstu pilsoniskās sabiedrības dalībnieku sniegtā ieguldījuma apstrādi, kā arī informācijas atgriezeniskās saites mehānismus. Šajā nolūkā nodrošināt pārredzamību attiecībā uz visu pilsoniskās sabiedrības iesaistīto dalībnieku, tai skaitā Eiropas sociālo partneru, ieguldījuma atzīšanu un izmantošanu un paredzēt atbilstīgu informācijas atgriezenisko saiti;

b) iekļaut debatēs un novērtējumā jautājumus, ko ierosinājuši pilsoniskās sabiedrības iesaistītie dalībnieki, Eiropas sociālos partnerus ieskaitot. Šim mērķim būtu jāierosina procesu, kas būtiski sekmētu *BONUS-169* programmas izstrādi un īstenošanu, ņemot vērā ilgtspējīgas attīstības 3 dimensijas (vides, sociālo un ekonomisko).

1.7. Komiteja atkārtoti pauž atbalstu programmai, tās finansēšanas noteikumiem, kuros paredzēts ne tikai piešķirt *BONUS-169* programmai pieejamos, bet arī papildu līdzekļus, ja vien tie ir izpētes instrumenti, kas īpaši piemēroti izvirzītajiem mērķiem un paredzēti noteiktam laika periodam un noteiktā budžeta apjomā.

1.8. Baltijas jūras pētniecība jāveic tāpēc, ka tās piekrastē atrodas vairākas dalībvalstis, kuras skar augsts piesārņojuma līmenis, kas radies līdz ar rūpniecības attīstību un turpinās vēl tagad, padarot Baltijas jūru par vienu no pasaules piesārņotākajiem ūdens baseiniem, apdraudot pat rūpniecību un amatniecību, jo tieši piekrastes zonās ir visvairāk iedzīvotāju un arī saimnieciskā darbība norisinās galvenokārt piekrastes zonās. Komiteja uzskata, ka visām attiecīgajām valstīm, ja nepieciešams – iesaistot arī Krievijas Federāciju – jāpiedalās pētniecībā un savu iespēju robežās jāsniedz ieguldījums, ņemot vērā reālo situāciju mazapdzīvotās valstīs un trešās valstīs.

2. **Komisijas priekšlikumi**

2.1. Eiropas Kopienas 2006. gada 20. decembrī pieņemtajā 7. pamatprogrammā pētniecībai, tehnoloģiju attīstībai un demonstrāciju pasākumiem noteiktas reģionālās pamatnostādnes 2007.-2013. gadam četrās galvenajās darbības jomās: "Sadarbība", "Idejas", "Cilvēkresursi" un "Iespējas".

2.2. Ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 29. oktobra lēmumu par Kopienas līdzdalību kopīgā Baltijas jūras pētniecības un attīstības programmā (*BONUS-169*), ko uzsākušas vairākas Eiropas valstis, šī pamatprogramma attiecināta uz Baltijas jūras problēmām un noteikti projekta īstenošanas mērķi un finansēšanas kārtība.

2.3. Lai sasniegtu šos mērķus, *BONUS-169* īstenošanā paredzēti divi posmi:

a) stratēģiskais posms, kas ilgs divus gadus un kurā tiks izveidotas konsultāciju platformas dalībnieku aktīvai līdzdalībai, izstrādāta stratēģiska pētniecības programma un precīzi īstenošanas nosacījumi;

b) īstenošanas posms, kura ilgums būs vismaz 5 gadi un kura laikā tiks izsludināti vismaz trīs kopīgi uzaicinājumi iesniegt priekšlikumus ar mērķi finansēt stratēģiski virzītus *BONUS-169* projektus konkrētu iniciatīvas mērķu sasniegšanai.

2.4. Projektu temati ir paredzēti *BONUS-169* stratēģiskajā pētniecības programmā, tajos pēc iespējas ņem vērā iepriekš izstrādāto ceļvedi, un tie aptver pētniecības, tehnoloģiju attīstības un mācību un/vai rezultātu izplatīšanas pasākumus.

2.5. Viens no *BONUS-169* pirmajiem posmiem bija plaša publiska apspriešana. Ir izveidota tīmekļa vietne, sagatavoti ietekmes novērtējumi un notikušas konsultācijas ar NVO. Konsultācijas bija lietderīgas, un tās jāturpina arī projektu īstenošanas posmā. Iepriekšminētajiem pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem jāpiedalās finansējuma pārvaldības kontrolē un projektu īstenošanas norisēs, lai nodrošinātu to īstenošanu atbilstīgi atjauninātajai Lisabonas stratēģijai, "paredzot lielākus un efektīvākus ieguldījumus zinībās ar mērķi nodrošināt izaugsmi un darbavietas" ([1]). Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 29. oktobra lēmuma 5. pantā noteikts, ka *BONUS-169* vadības struktūra *BONUS* EEIG Kopienas vārdā iesniedz ziņojumu Komisijai. Saskaņā ar 13. pantu Komisija iesniedz Parlamentam un Padomei secinājumus par *BONUS-169* īstenošanas pasākumu novērtējumu. EESK var veikt uzraudzību tikai *a posteriori* un tai nav iespējas paust savu viedokli par *BONUS-169* projektu īstenošanas gaitu.

2.6. Lēmuma pirmā pielikuma 1. punktā noteikti *BONUS-169* mērķi. Lai arī d) apakšpunktā norādīts: "izveido piemērotas ieinteresēto personu apspriešanās platformas, kurās piedalās visu attiecīgo nozaru pārstāvji", nevienā mērķī nav iekļauti projekta sociāli ekonomiskie mērķi, ne arī minēta projekta nozīme nodarbinātības līmeņa paaugstināšanā Baltijas jūras piekrastes valstīs.

2.7. Otrajam pielikumam ir būtiska nozīme, jo tajā noteiktas *BONUS-169* projekta vadības struktūras. Ceturtajā punktā paredzēts izveidot Konsultatīvo padomi, kurā darbotos pasaulē atzīti zinātnieki, pārstāvji no attiecīgām iesaistītajām aprindām un pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas ir ieinteresētas šajās nozarēs. Šajā aspektā darba ņēmēju un darba devēju pārstāvības organizācijām, NVO un apvienībām būs tiesības pārraudzīt, kontrolēt un izvirzīt priekšlikumus *BONUS-169* projektam.

2.8. Tā ir ilgtermiņa programma, kurā paredzēti ilgākā laika posmā kopīgi īstenojami pasākumi.

2.9. Dokumenta 12. apsvērumā norādīts, ka *BONUS-169* "aptver vairākas saistītas Kopienas pētniecības programmas par tādu cilvēka darbību klāstu, kurām ir kopīga ietekme uz ekosistēmu, piemēram, zvejniecību, akvakultūru, lauksaimniecību, infrastruktūru, transportu, pētnieku sagatavošanu un mobilitāti, kā arī sociālekonomiskiem jautājumiem".

2.10. Programmā paredzēti divi posmi, "lai nodrošinātu rezultātu efektīvu izmantošanu dažādu ekonomikas nozaru politikā un resursu pārvaldības pasākumos".

([1]) COM(2009) 610 galīgā redakcija, 1.4. punkts.

2.11. Turklāt ietekmes novērtējumā analizēta arī iespējamā ietekme uz ekonomiku, vidi un sociālo jomu (5. punkts, kurā sociālais un vides aspekts ir ļoti ierobežots). Dažas iespējas nodrošinātu "atbalstu citām ekonomikas jomām, piemēram, jūras infrastruktūrai, raktuvēm, vēja ģeneratoru parkiem, transportam, zivsaimniecībai, naftas un gāzes uzņēmumiem, telekomunikāciju uzņēmumiem, piemērojot videi un ekosistēmai nekaitīgāku pieeju". Šim punktam nav pievērsta pietiekama uzmanība (tas nav nepietiekami plaši apskatīts), bet tajā skaidri norādīta virzība, kas būs par pamatu programmas stratēģiskā posma īstenošanai.

2.12. Trijos projektos, kurus atlasīs *BONUS* EEIG, noteikti jāņem vērā klimata pārmaiņu sociālās sekas un ietekme uz Baltijas jūras piekrastes zonu iedzīvotājiem. Kā norādīts EESK 2009. gada 13. oktobra pašiniciatīvas atzinumā par tematu "Piekrastes teritoriju ilgtspējīga attīstība": "klimata pārmaiņu ietekme piekrastes zonās var izraisīt iedzīvotāju pārvietošanos, kuras sociālās sekas un ietekme uz nodarbinātību ir iepriekš jāparedz". Paredzamas izmaiņas darba likumdošanā tādās nozarēs kā zivsaimniecība un jūras transports. Eiropas Komisijai sadarbībā ar pilsoniskās sabiedrības dalībniekiem un EESK projektu novērtēšanā un virzībā jāņem vērā šie faktori un jāparedz sadaļa "Apmācība un pārkvalificēšanās".

2.13. ES tieši sazināsies ar *BONUS-169* īpaši izveidoto īstenošanas struktūru (*BONUS* EEIG Helsinkos), kura būs atbildīga par Kopienas ieguldījuma un dalībvalstu naudas ieguldījumu sadali, administrēšanu, uzraudzību un ziņošanu par to izlietojumu.

2.14. Programmu *BONUS-169* ar Sekretariāta starpniecību vada *BONUS* EEIG. Programmas vajadzībām *BONUS* EEIG izveido šādas struktūras: vadības komiteju, sekretariātu, konsultatīvo padomi, nozaru pētniecības forumu un projektu koordinatoru forumu.

2.14.1. Konsultatīvā padome palīdz vadības komitejai un sekretariātam. Tajā darbojas pasaulē atzīti zinātnieki, pārstāvji no attiecīgām ieinteresētajām aprindām, piemēram, tūrisma, atjaunojamo energoresursu, zvejniecības un akvakultūras, jūras transporta, biotehnoloģiju un tehnoloģiju nozares, profesionālo aprindu un pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas ir ieinteresētas šajās nozarēs, kā arī citi integrētu Baltijas pētniecības programmu un citu Eiropas reģionālo jūru pārvaldības iestāžu pārstāvji.

2.14.2. Tā sniedz padomus, norādījumus un ieteikumus par zinātniskiem un politiskiem jautājumiem, kas saistīti ar *BONUS-169*. Šie padomi var būt saistīti ar *BONUS-169* mērķiem, prioritātēm un rezultātu, iespējām uzlabot programmas efektivitāti un pētījumu rezultātu kvalitāti, īstenošanas kapacitātes nodrošināšanu, sadarbības tīklu izveidi un pasākumu efektivitāti, lai sasniegtu *BONUS-169* mērķus. Konsultatīvā padome sniedz atbalstu *BONUS-169* rezultātu izmantošanā un izplatīšanā.

2.14.3. Turklāt liela nozīme *BONUS-169* zinātniskā plāna un īstenošanas stratēģijas sagatavošanā bija arī *BONUS* Konsultatīvajai padomei, kurā iesaistījies plašs dalībnieku loks, piemēram, *HELCOM*, *ICES*, Jūrlietu un zivsaimniecības ĢD, *WWF* un Somijas Lauksaimnieku apvienība.

2.15. Pārskatītais *BONUS-169* pētniecības plāns, ko 2009. gada jūnijā iesniedza Pētniecības ģenerāldirektorātam, galvenokārt balstīts uz sākotnējā *BONUS-169* ierosmē veikto darbu un rīkotajām konsultācijām.

2.16. Programmas stratēģiskajā posmā paredzēts īstenot vērienīgu, stratēģiskas ievirzes apspriešanos ar ieinteresētajām personām citās svarīgās jomās, piemēram, lauksaimniecības, zivsaimniecības, akvakultūras, transporta un ūdens resursu apsaimniekošanas nozarē.

2.17. Ieinteresēto personu apspriešanās platformas

2.17.1. Pamatojoties uz *BONUS-169* programmā iesaistīto ieinteresēto personu visaptverošu analīzi vietējā, valsts, reģionālā un Eiropas mērogā, izveido apspriešanās platformas un mehānismus ar mērķi stiprināt un institucionalizēt visas attiecīgās nozares pārstāvošu ieinteresēto personu iesaistīšanos, lai apzinātu būtiskākos trūkumus, noteiktu pētījumu prioritāros tematus un uzlabotu pētījumu rezultātu tālāku izmantošanu. Šajā procesā piedalās zinātnieki, tostarp dabaszinātņu speciālisti, kas darbojas ar jūru nesaistītās jomās, kā arī sociālo un ekonomikas zinātņu disciplīnās, lai nodrošinātu vajadzīgo daudzdisciplīnu pieeju stratēģiskās pētniecības programmas, tās stratēģiskā redzējuma un pētījumu prioritāšu izstrādē.

2.17.2. Kā pastāvīgu struktūru programmas atbalstam izveido Nozares pētniecības forumu (kurā piedalās ministriju pārstāvji un citi Baltijas jūras sistēmas pētniecībā un pārvaldībā iesaistītie dalībnieki). Tā uzdevums ir no lēmumu pieņēmēju viedokļa izvērtēt programmas plānošanu, rezultātus un jaunās vajadzības pētniecības jomā. Forums sekmēs pētniecības integrāciju Baltijas jūras reģionā, īpaši infrastruktūru kopīgu izmantošanu un plānošanu; tas arī ļaus apzināt pētniecības vajadzības, veicinās pētījumu rezultātu izmantošanu un sekmēs pētījumu finansējuma integrāciju.

2.18. Ilgtspējīgas ietekmes novērtējuma (IIN) nozīme

2.18.1. Ilgtspējīgas ietekmes novērtējums (IIN vai *SIA* angļu valodā) ir nozīmīgs politikas instruments, lai izvērtētu politiku un pasākumu ietekmi uz trim ilgtspējīgas attīstības pīlāriem (ekonomisko, sociālo un vides).

2.18.2. Ilgtspējīgas ietekmes novērtējumus veica un izmantoja Eiropas Komisija, īpaši sarunās par tirdzniecības līgumiem (un neformālākā veidā arī sarunās pirms *Reach* regulas un Klimata un enerģētikas paketes direktīvu pieņemšanas); tiem ir svarīga nozīme konsultāciju procesā un lai ņemtu vērā pilsoniskās sabiedrības dalībnieku nostāju un prasības.

2.18.3. Ilgtspējīgas ietekmes novērtējumu izstrādes vajadzībām ir sagatavots plašs rādītāju klāsts:

— Pasaules bankas un ANO Ilgtspējīgas attīstības komisijas rādītāji ekonomiskajam pīlāram,

— ANO Ilgtspējīgas attīstības komisijas un ILO rādītāji sociālajam pīlāram, kurā iekļauts arī pienācīgs darbs,

— ANO Vides programmas, Eiropas Vides aģentūras un ANO Ilgtspējīgas attīstības komisijas rādītāji vides pīlāram.

2.18.4. Ar Eiropas Komisijas paziņojumu ([2]) par IIN ieviesta visaptveroša sistēma ietekmes novērtējumam visās Eiropas Komisijas darbības jomās, tostarp tirdzniecības sarunās un līgumos. Ārējās tirdzniecības ĢD 2006. gada martā sagatavotajā metodoloģijas rokasgrāmatā oficiāli apstiprināti IIN attiecībā uz ES un trešo valstu sarunām par tirdzniecības līgumiem un to izpildi.

2.18.5. Šos IIN varētu veikt, apspriežoties ar galvenajiem pilsoniskās sabiedrības dalībniekiem.

3. **Vispārīgas piezīmes**

3.1. EESK 2009. gadā norādīja, ka paredzētais pārvaldības modelis ir jāvienkāršo. Izpētes atzinumā par tematu "Makroreģionālā sadarbība: Baltijas jūras stratēģijas izvēršana citos Eiropas makroreģionos" ([3]) Komiteja ierosināja izveidot Baltijas jūras reģiona pilsoniskās sabiedrības konsultatīvo forumu, lai veicinātu publiskas debates un palielinātu izpratni par stratēģijas īstenošanu.

3.2. Visaptverošā makroreģionālās pārvaldības procesā ir svarīgi informēt par projektiem un izvērtēt to ietekmi uz iedzīvotājiem un nodarbinātību. Ir jāapvieno līdzīgas organizācijas, piemēram, arodbiedrības, patērētāju apvienības, vietējās brīvprātīgo organizācijas, dažādās valstīs un jāveido to pārrobežu tīkli, lai pilsoniskā sabiedrība izprastu sociāli ekonomiskos problēmjautājumus, kas saistīti ar Baltijas jūru. Iedzīvotājiem un nodarbinātājiem jāgūst labums no pētniecības projektu rezultātiem. Ir jāparedz turpmākās vajadzības apmācības jomā, ņemot vērā tuvākajā nākotnē paredzamo reģiona attīstību, kuru ietekmēs pašreizējais resursu stāvoklis un klimata pārmaiņas.

3.3. Paziņojuma 2.2.2. punktā ir minēta pētnieku līdzdalība, bet nav precizēti citi iesaistītie dalībnieki. Šajā punktā vajadzētu minēt pilsoniskās sabiedrības nozīmi minēto platformu izveidē, tostarp EESK Eiropas sociālo partneru nozīmi, kā arī Eiropas Nozaru sociāla dialoga komitejas, uz kurām attiecas *BONUS-169* programma.

3.4. *BONUS-169* pārvaldības sistēmā jāatzīst Eiropas sociālo partneru būtiskā loma.

3.5. Lai palielinātu sociālo un pilsoniskās sabiedrības partneru nozīmi, būtu lietderīgi sagatavot to pārstāvjus darbam konsultāciju forumos, paredzot tam budžeta līdzekļus.

4. **Papildu piezīmes**

4.1. Šī programma paredzēta, lai veicinātu Baltijas jūras piesārņojuma izpēti un pētnieku koordinēšanu starptautiskajā līmenī.

4.2. Tāpēc pētniecības programmai ir tieša ietekme uz

— Baltijas jūras reģiona ekonomikas un rūpniecības struktūru,

— nozaru attīstību (kā vienas nozares, tā starpnozaru līmenī),

— nodarbinātības veidiem un nepieciešamo kvalifikāciju, jo nākotnē, iespējams, daļai darba ņēmēju nāksies mainīt profesiju vai saskarties ar būtiskām pārmaiņām.

4.3. EESK ierosina šādus priekšlikumus ar diviem mērķiem:

— *BONUS-169* programmā ņemt vērā sociālās sekas un attiecībā uz nodarbinātību – to, ka būs vajadzīgas jaunas prasmes un ka dažas pašreizējās prasmes vairs nebūs nepieciešamas; ja iespējams, šīs sekas ir jāparedz iepriekš (prognozēšana un pasākumi, lai daļu iedzīvotāju nodarbinātu jaunās profesijās);

— sadarbībā ar pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem izstrādāt pasākumus pozitīvo rezultātu popularizēšanai un negatīvo seku ierobežošanai.

([2]) COM(2002) 276 galīgā redakcija.
([3]) OV C 318, 23.12.2009., 6. lpp.

4.4. Lai sasniegtu divus iepriekšminētos mērķus, izvirzīti divi priekšlikumi:

a) pilnībā iesaistīt ekonomikas un sociālās jomas pārstāvjus,

b) veikt ietekmes novērtējumu, pamatojoties nevis uz Komisijas iekšējo ietekmes novērtējumu modeli, bet gan IIN modeli (kurā vajadzētu ieviest dažus uzlabojumus).

4.4.1. Pilnībā iesaistīt ekonomikas un sociālās jomas pārstāvjus (a)

— Eiropas un "iesaistīto valstu" sociālo partneru iekļaušana, kā minēts iepriekš, Nozaru pētniecības forumā;

— precizēt iesaistīto pušu konsultāciju platformas "konsultāciju mehānismus": vienīgi saziņa ar interneta starpniecību vai periodiska informācija nedos gaidītos rezultātus:

  — pārāk daudz atšķirīgu viedokļu rada kakofoniju, viedoklis jāpauž "sabiedrības" vārdā,

  — var ierosināt izveidot sociālo un ekonomisko partneru darba grupu ierobežotā sastāvā, kas darbotos saskaņoti un paustu kopīgu viedokli, tādējādi papildinot pētnieku viedokli,

  — izvirzot vēl tālejošāku mērķi, var ierosināt, lai šī darba grupa būtu atsauces struktūra ietekmes novērtējuma izstrādē (līdzdalība novērtējuma vadības komitejā) un sniegtu konsultatīvu atzinumu Eiropas Komisijai. Par ietekmes novērtējumu jāsniedz informācija, sagatavojot publiskus pārskatus "iesaistītajās valstīs".

4.4.2. Veikt ietekmes novērtējumu, pamatojoties nevis uz Komisijas iekšējo ietekmes novērtējumu modeli, bet gan IIN modeli (b)

— Ierosināt, lai ietekmes novērtējums patiesi atspoguļotu ietekmi uz ilgtspējīgu attīstību un tajā būtu iekļauti sociālie, ekonomiskie un vides aspekti,

— īpaši svarīgi, lai tajā būtu ņemti vērā faktori saistībā ar pielāgojumiem ekonomikas un rūpniecības jomā, kā arī pārmaiņām nodarbinātības jomā. Novērtējumā, piemēram, varētu ietvert šādus aspektus:

  — profesiju ģeogrāfisko izvietojumu Baltijas jūras reģionā,

  — apdraudēto profesiju (kuras varētu izzust) un profesiju ar augstu attīstības potenciālu apzināšana dažādās pētījumu programmās,

  — prasmju attīstības prognozēšana: zināšanu līmenis, pielāgošanās iespējas jaunām prasmēm/kvalifikācijai, apmācības iespējas vietējā līmenī,

  — darba vietu integrēšana pārkārtotos un perspektīvos uzņēmumos.

— Šiem aspektiem ir svarīga nozīme cilvēkresursu teritoriālajā plānošanā [4] un tie jāskata plašāk, ne tikai pētnieku aprindās.

Briselē, 2010. gada 29. aprīlī

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas priekšsēdētājs

Mario SEPI

[4] Cilvēkresursu plānošana sekmē prasmju pielāgošanu darba tirgus vajadzībām, uzlabo tehnoloģijas un ekonomikas pārmaiņu seku pārvaldību, veicina konkurētspējas faktoru, prasmju organizēšanas un darba ņēmēju prasmju attīstības savstarpējo saikni, efektīvāku karjeras virzību, mazina risku un izmaksas, kas saistītas ar nelīdzsvarotību, kā arī sekmē nepieciešamo pielāgošanās pasākumu atlasi un plānošanu (avots: www.wikipedia.org).